

huisarts en wetenschap

MAANDBLAD VAN HET NEDERLANDS
HUISARTSEN GENOOTSCHAP

REDACTIE-COMMISSIE: H. FRESE, BERGAMBACHT, VOORZITTER - G. J. BREMER, NIEUWKOOP - K. G. BRÜHL, AMSTERDAM
D. C. DEN HAAN, LEIDEN - A. HOFMANS, ROTTERDAM

Redactiesecretariaat: Keizersgracht 327, Amsterdam-C. - Administratie: Fa A. H. Kruyt, Uitgever,
Groot Hertoginnelaan 28, Bussum, tel. 02959-6155, postgiro 142554

Abonnement f 12,50 per jaar, voor studenten f 7,50, buitenland f 15,- Losse nummers f 1,50

„Sociale geneeskunde“ - „Milieu-geneeskunde“

Besprekingen in het N.H.G.-bestuur, overleg met de Maatschappijcommissie welke zich bezighoudt met de problemen van de opleiding der sociaal-geneeskundigen, de literatuur die men leest en daarbij het normaal interpreterende en soms denkende verstand hebben tezamen de aandacht gevestigd op het volgende:

Het blijkt dat het begrip „sociale geneeskunde“ op volkomen verschillende wijzen geïnterpreteerd kan worden, al naar gelang van de groep geneeskundigen welke het woord bezigt. Of dit verschijnsel zich in de laatste tijd ontwikkelt, dan wel of het steeds heeft bestaan, mag voor het moment in het midden worden gelaten.

Wanneer de sociaal-geneeskundigen het woord sociale geneeskunde bezigen, bedoelen zij hiermee een geneeskunde welke zich met de gezondheid van de societas bemoeit en deze bemoeienis uitstrekt langs alle wegen en alle facetten die zich daarbij voordoen. Het is een geneeskunde welke denkt in groepen en objecten.

Wanneer echter de huisartsen tegenwoordig het begrip sociale geneeskunde hanteren, bedoelen zij hiermee óf de interpretatie zoals hierboven werd omschreven, óf een interpretatie die zij ontwikkeld hebben vanuit het begrip: de sociale omstandigheden om de patiënt. Ook wanneer in een psychosomatische of antropologische studiegroep het woord sociaal wordt gebruikt, met daaraan aansluitend een sociale geneeskunde, wordt daarmee bedoeld het complex van sociale omstandigheden die een in-

vloed hebben op de behandelde patiënt. In deze zin is sociale geneeskunde een geneeskunde welke zich richt op de sociale omstandigheden van het individu en dan in de subjectieve benadering.

Deze begripsverwarring kan zich ook gaan voordoen bij enquêtes, bij onderzoeken van verbanden tussen somatische, psychische en sociale factoren bij bepaalde vormen van ziekzijn. Het schijnt mij daarom verstandig vanaf heden deze begrippen in hun benamingen te scheiden.

Het woord sociale geneeskunde blijve voorbehouden aan de geneeskunde der sociaal-geneeskundigen, zoals dit begrip zich historisch heeft ontwikkeld. Voor de andere interpretatie, in de zin van de persoonlijke sociale omstandigheden welke van invloed zijn op het individu in zijn subjectieve beleving en verwerking hiervan, gebruike men het woord „milieu“. Men spreke dus van milieu-omstandigheden inplaats van sociale omstandigheden, milieu-geneeskunde inplaats van sociale geneeskunde, milieu-factoren inplaats van sociale factoren, somato-psycho-milieu factoren inplaats van somato-psycho-sociale factoren.

Binnen dit woordbegrip vallen dan al die feiten en problemen, welke door de patiënt langs psychische weg subjectief worden beleefd, hetzij bewust, dan wel onbewust, en welke komen vanuit de individuele en gemeenschapscontacten, waarmee hij wordt geconfronteerd en welke van invloed zijn op de wijze van mens-zijn en ziek-zijn, die wij als arts waarnemen.

Hogerzeil